

שום דבר אינו טריוואלי ב"שעת הגלגול" של רות קנר, שמצליחה לרתק את הקהל עם עלילה שבקלות הייתה יכולה להפוך לשיעור היסטוריה משעמם. המבקר התפעם אסף קוגלר

חומר גלם ליצירת מהלך היסטורי. "שעת הגלגול"

ולעלות אל האור, או שהיא נעה בכיוון הפוך, רותמת תהליכים טבעיים לתיעוש, שעבוד או אידיאולוגיות מסוכנות. ומי בכלל החליט שהפרפר היפה עדיף על הזחל העמלן? אולי הכיוון ההפוך הוא הנכון?

המציאות הישראלית מתפרצת לבמה

שחקני ההצגה טלי קרק, יעל מוצפי, עדי מאירוביץ', רונן בבלוקי ושירלי שגב, שמתגלגלים בעצמם מחלוקים אפורים לשמלות פרחוניות, מצליחים לרתק עם מה שבידיים פחות מנוסות היה יכול להפוך לשיעור היסטוריה משעמם. ביחד עם המוזיקה של אבשלום אריאל, העיצוב של כנרת קיש וההצבות של נועה אלרן שמביאות לביקור את תולעי המשי באופן מקורי – הסיפור מקבל צורה הגיונית ומוחשית למדי. טוואי המשי הוא לא היחיד הקופץ לביקור, ברגע מפעים המציאות הישראלית מתפרצת אל הבמה, מתעקשת לתפוס מקום בתוך הסיפור הרחוק על הקצאת עצי התות לגידול הזחלים. כמעט אפשר לראות איך מבוקי החדשות פרצו אל תוך חדר החזרות, ולהבין באופן חד ומכאיב כיצד הבינו היוצרים שאין ברירה אלא לשלב את הדם והעצב שלנו בתוך האלפיים-שנות של תולעת המשי, הקור מהלך הקסם שלה והעתיד הנכסף, פרישת כנפיים עם דוגמת סהר עליהן.

שהאור לא נשאר סטטי, עוצמתו עולה ויורדת במהלך ההצגה כמו גלי ים או אזעקה, בהתאמה מותאמת לשמה: שעת הגלגול.

לובשים כיסאות

כרגיל ביצירותיה של קנר (שרגיל זה התואר האחרון שאפשר להצמיד להן) ההצגה מבוססת על טקסט ספרותי, הפעם פרק 10 מתוך ספרו של וו. ג. זבאלד, "טבעות שבתאי", עם הופעות אורח בין היתר של צ'כוב, עליסה בארץ הפלאות, ו"החי והצומח של ארץ ישראל". השחקנים מקריינים את הטקסט הספרותי כפי שהוא, ומעניקים לו חיים בעזרת צורת ההגייה המיוחדת, ההתמסרות המילולית ביניהם ובשימוש בתפאורה הנזירית, שיוצרת חפיפה מעניינת בין משחק כפעולה תיאטרלית למשחק ילדי. כך למשל, בקטע משעשע במיוחד, כיסאות יהפכו לבגדים רק כי השחקנים "ילבשו" אותם, כמו שמטאטא יהפוך לסוס ברגע שילד יתחיל לרכוב עליו.

גיבורת ההצגה "שעת הגלגול" היא תולעת המשי. נס הפיכתה מזחל לפרפר ובעיקר החומר שמסייע לטוויית הגולם שלה, משמשים כחומר גלם בידי של זבאלד ליצירת מהלך היסטורי מלא בהפתעות ובסיפורים קטנים ומעוררי מחשבה: האם גם האנושות לוקחת חלק בתהליך שינוי חד כיווני שיוביל אותה לפרוש כנפיים

הקהל מוזמן להיכנס ל"בית המידות" היפהפה ברחוב לילנבלום (שכאופן מסתורי נושא על קירותיו החיצוניים דפוס הדומה לעיצוב הגיאומטרי שמופיע בתמונה מתוך הספר שעליו מבוססת ההצגה שמיד נראה). אנחנו נקראים להכין לעצמנו קפה או תה, להתכבד בשקדים וצימוקים ולהתיישב סביב החלל המרכזי. גם השחקנים תופסים את מקומם מסביב לבמה וההצגה מתחילה. אבל רגע, משהו חסר, מה עם כיבוי האורות?

בשביל מבקר תיאטרון, הצגות שמתרחשות בחללים קטנים שבהם הקהל לא מוחשך (והן מתרבות יותר ויותר בזמן האחרון) מהוות אתגר לא קטן. אנחנו בדרך כלל ספונים בכיסאנו עם פנקס על הברך שבו ניתן לרשום כל מחשבה, רעיון או אסוציאציה שעולים בראשנו תוך כדי ההצגה. אבל ככה? כשהשחקנים רואים אותנו? לא נעים.

ואם בכל הצגה זו בעיה, בוודאי בפרויקט החדש שמעלה קבוצת התיאטרון של רות קנר, שנע בין סין של לפני מאות שנים ועד גרמניה הנאצית, נוגע בתעשייה, בחצרות מלכים, בזחל מעשן נרגילה ובשר אוצר צרפתי. מצד שני, על רקע פנקס ריק, אולי תחושת ה"וואו" מתעצמת. אין מילים כתובות להסתמך עליהן, אבל אין ספק שאהבתי, מאוד. אז ממחרים לשרבט את מה שנחרת בזיכרון. לדוגמה את זה